

ผลการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันเพ็ญ รักษาปวงชน, ชฎาภรณ์ วัฒนวิไล, ศศิธร วรรณพงษ์, และ จารุวรรณ ธีวไพบูลย์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การประเมินหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร คุณภาพการจัดการเรียนการสอนและเปรียบเทียบคุณภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิตตามการประเมินตนเอง ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามรูปแบบการประเมินผลการศึกษาแบบ CIPP (Context-Input-Process-Product) Model กลุ่มตัวอย่างคือผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเมื่อปีการศึกษา 2546 ซึ่งทำงานแล้วเป็นเวลา 6-8 เดือน จำนวน 43 คน ผู้ร่วมงาน 3 คนและผู้บังคับบัญชา 2 คนต่อผู้สำเร็จการศึกษา 1 คน ได้จำนวนผู้ร่วมงาน 129 คนและผู้บังคับบัญชา จำนวน 86 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้สำเร็จการศึกษารับรู้ต่อการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพพรายวิชา สามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$) ปัจจัยเกื้อหนุนมีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามีการประเมินตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) สูงกว่าผู้ร่วมงาน ($\bar{x} = 3.91$) และผู้บังคับบัญชา ($\bar{x} = 3.67$) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทักษะการปฏิบัติงานที่พบว่ามีความน้อยที่สุดคือ การวิจัย การบริหารงานและการเป็นผู้นำ ผลการศึกษานี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร / พยาบาลศาสตรบัณฑิต

The evaluation of the bachelor of nursing science curriculum, Faculty of Nursing, Srinakharinwirot University

Wanphen Rakpuangchon✉, Chadaporn Wattanawilai, Sasithon Wannapong,
and Jaruwat Rivepiboon

Faculty of Nursing, Srinakharinwirot University

ABSTRACT

The curriculum evaluation plays an important role in substantive of the curriculum development and quality assurance incorporate with social need and change. This study aimed to survey the graduates' opinion of curriculum suitability and quality of teaching and learning process. The comparison of graduates' performance by self-evaluation, colleague evaluation and supervisor evaluation were investigated as well. The research applied the CIPP (Context-Input-Process-Product) Model as a conceptual framework to develop the questionnaire. The sample consisted of 43 graduates of Bachelor of Nursing Science who graduated in the year of 2003 from Srinakharinwirot University and had 6-8 months of work experience, 129 colleagues and 86 supervisors. The study found the high level ($\bar{x}=4.15$) of perception of teaching and learning process and quality of course could help the graduates to achieve the objective of curriculum. In addition, the study revealed the high level ($\bar{x}=3.68$) of supportive factor, high level of the performance qualification among self-evaluation ($\bar{x}=4.27$), colleague evaluation ($\bar{x}=3.91$) and supervisor evaluation ($\bar{x}=3.67$). Of the performance qualification, self-evaluation was higher than colleague and supervisor evaluation but not significantly difference. However, the study found the lower skills of research, administration and leadership. The findings of this study are significant as they highlight issues that need to be considered to improve nursing curriculum to achieve the goal and serve the need of the society.

Key words: Curriculum evaluation / Bachelor nursing graduates

Wanphen Rakpuangchon✉

Faculty of Nursing, Srinakharinwirot University

63 Moo 7 Ongkharak, Nakhon Nayok 26120, Thailand.

Mobile; 081-803-3587

บทนำ

การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณา วิเคราะห์คุณค่าความเหมาะสมของหลักสูตร โดย มีการวัดระบบหรือกระบวนการแล้วนำข้อมูลที่ได้ มาตีความว่าส่วนไหนดี ส่วนไหนเป็นจุดอ่อน เพื่อการแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น การประเมิน หลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นต่อการควบคุมและการ ประกันคุณภาพการจัดการศึกษาพยาบาล ศาสตร์ การประเมินผลจะช่วยให้ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ได้ข้อมูลสะท้อน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน การพัฒนาหลักสูตร¹⁻² การประเมินหลักสูตรจะ ทำให้ทราบถึงคุณค่าของหลักสูตรและคุณภาพ บัณฑิตซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรนั้นๆ ว่าบรรลุ ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หรือไม่ เหมาะสม เป็นที่พึงพอใจและตอบสนอง ต่อความต้องการตามกระแสสังคมหรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้สามารถกระทำโดยการติดตาม ประเมินจากผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถในการประกอบวิชาชีพและการ ประเมินความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ อีก ส่วนหนึ่งคือการประเมินจากผู้ให้ผลผลิตของ หลักสูตร³

รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP(Context-Input-Process-Product Model)⁴⁻⁵เป็นการประเมินความต้องการและ ความเป็นไปได้ของการจัดหลักสูตร รูปแบบของ หลักสูตร ประเมินการนำหลักสูตรไปใช้และ ประเมินผลผลิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาและการ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2541) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินการ

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นมา เมื่อจบปี การศึกษาจะมีการประเมินผลหลักสูตรโดยผู้วิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาต่อความเหมาะสมของ หลักสูตรและความสอดคล้องกับสังคมและ เปรียบเทียบคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษาตามการประเมินตนเอง ผู้ร่วมงานและ ผู้บังคับบัญชา

วิธีการวิจัย

เป็นการศึกษาแบบเชิงพรรณนา (descriptive research) กลุ่มตัวอย่างเป็น บัณฑิตพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2546 จำนวน 43 คน ซึ่งได้ปฏิบัติงาน ในสถานบริการพยาบาลเป็นเวลา 6-8 เดือน มี ผู้ร่วมงาน 3 คน และผู้บังคับบัญชา 2 คนต่อ ผู้สำเร็จการศึกษา 1 คน ได้จำนวนผู้ร่วมงาน 129 คนและผู้บังคับบัญชา 86 คน ใช้ แบบสอบถาม 2 ชุด โดยชุดที่ 1 เป็น แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จ การศึกษาต่อความเหมาะสมของหลักสูตรและ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน ชุดที่ 2 เป็น แบบสอบถามคุณภาพการปฏิบัติงานสำหรับ ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ทดสอบความตรงของเนื้อหา(content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านและทดสอบความ เชื่อมั่น (reliability) กับผู้สำเร็จการศึกษาใน หลักสูตรปีการศึกษา พ.ศ.2545 จำนวน 30 คน วิเคราะห์โดยใช้ Cronbach's alpha coefficient ได้เท่ากับ .98 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งทาง ไปรษณีย์และรับคืนด้วยตนเอง ข้อมูลพื้นฐาน เก็บรวบรวมและรายงานเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนการ

เปรียบเทียบข้อมูลระหว่าง 3 กลุ่มใช้ Oneway ANOVA โดย p-value < .05

ผลการศึกษา

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรผู้สำเร็จการศึกษามีการรับรู้ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในระดับมาก (ตารางที่ 1) คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชา

พื้นฐานวิชาชีพ และหมวดวิชาชีพอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 2, 3 และ 4) ความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่ออกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 5)คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามการรับรู้ของตนเองอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา (ตารางที่ 6)และเมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระหว่าง 3 กลุ่มมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 1 ผลของวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	การบรรลุวัตถุประสงค์			ความสอดคล้องกับสังคม		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. มีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง วิชาชีพ ส่วนรวมและประเทศชาติ	4.55	0.55	มากที่สุด	4.67	0.53	มากที่สุด
2. เป็นพลเมืองดีของสังคมสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4.43	0.67	มาก	4.52	0.67	มากที่สุด
3. มีความสนใจใฝ่รู้ พัฒนางานตนเองและวิชาชีพ	4.31	0.56	มาก	4.36	0.62	มาก
4. ปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพและประสานงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.62	มาก	4.38	0.54	มาก
5. ใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลในขอบเขตของวิชาชีพ	4.14	0.57	มาก	4.36	0.53	มาก
6. นำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง ไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้	4.14	0.68	มาก	4.21	0.68	มาก
7. ประยุกต์ศาสตร์การพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการพยาบาล	4.12	0.67	มาก	4.33	0.61	มาก
8. เป็นผู้นำบริหารจัดการและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	3.98	0.64	มาก	4.19	0.63	มาก
9. สนับสนุนและร่วมมือในการศึกษาวิจัยพร้อมทั้งนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงาน	3.55	0.71	มาก	3.85	0.81	มาก
รวม	4.15	0.43	มาก	4.45	0.99	มาก

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

รายวิชา	ระดับความรู้ความเข้าใจ			การนำไปประยุกต์ใช้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3.74	0.62	มาก	4.02	0.64	มาก
2. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3.71	0.64	มาก	4.00	0.66	มาก
3. กลุ่มวิชาภาษา	3.69	0.60	มาก	4.12	0.77	มาก
4. กลุ่มวิชาพลศึกษา	3.66	0.65	มาก	3.36	0.93	ปานกลาง
5. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3.48	0.67	ปานกลาง	3.57	0.59	มาก
รวม	3.66	0.44	มาก	3.81	0.61	มาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพรายวิชาหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ

รายวิชา	ระดับความรู้ความเข้าใจ			ระดับการนำไปประยุกต์ใช้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. จิตวิทยาเบื้องต้น	4.17	0.66	มาก	4.24	0.69	มาก
2. จิตวิทยาพัฒนาการเบื้องต้น	4.07	0.68	มาก	4.26	0.70	มาก
3. สรีรวิทยาสำหรับพยาบาล	4.07	0.68	มาก	4.43	0.59	มาก
4. กายวิภาคศาสตร์สำหรับพยาบาล	4.05	0.73	มาก	4.40	0.63	มาก
5. กระบวนการเรียนการสอนทางด้านสุขภาพ	3.98	0.56	มาก	4.02	0.84	มาก
6. เภสัชวิทยาเบื้องต้น	3.81	0.74	มาก	4.40	0.70	มาก
7. จุลชีววิทยาและปรสิตวิทยาสำหรับพยาบาล	3.78	0.61	มาก	4.07	0.71	มาก
8. โภชนาการในสภาพปกติและพยาธิสภาพ	3.76	0.66	มาก	4.12	0.89	มาก
9. ชีวเคมีสำหรับพยาบาล	3.64	0.76	มาก	3.93	0.81	มาก
10. วิทยาการระบาด	3.43	0.74	ปานกลาง	3.62	1.01	มาก
รวม	3.88	0.48	มาก	4.15	0.57	มาก

ตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพรายวิชาหมวดวิชาชีพ

รายวิชา	ระดับความรู้ความเข้าใจ			ระดับการนำไปประยุกต์ใช้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. การพยาบาลพื้นฐาน	4.31	0.68	มาก	4.52	0.71	มากที่สุด
2. การพยาบาลครอบครัวและการเจริญพันธุ์	4.17	0.58	มาก	4.10	0.82	มาก
3. การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย	4.14	0.72	มาก	4.31	0.75	มาก
4. การรักษาพยาบาลขั้นต้น	4.12	0.71	มาก	4.31	0.78	มาก
5. ปฏิบัติการพยาบาลขั้นต้น	4.17	0.70	มาก	4.31	0.87	มาก
6. การพยาบาลครอบครัวและผดุงครรภ์ 1,2	4.12	0.71	มาก	3.95	1.03	มาก
7. ปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและผดุงครรภ์ 1,2	4.05	0.70	มาก	3.88	1.09	มาก
8. การพยาบาลผู้ใหญ่	4.10	0.69	มาก	4.55	0.67	มากที่สุด
9. ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1,2	4.10	0.76	มาก	4.55	0.67	มากที่สุด
10. การประเมินภาวะสุขภาพ	4.02	0.60	มาก	4.29	0.74	มาก
11. สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์	4.12	0.63	มาก	4.14	0.81	มาก
12. ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช	4.07	0.68	มาก	4.10	0.88	มาก
13. มโนมติพื้นฐานทางการพยาบาล	4.02	0.56	มาก	4.12	0.71	มาก
14. การพยาบาลฉุกเฉินและสาธารณสุข	3.98	0.75	มาก	4.26	0.77	มาก
15. กฎหมายและจริยศาสตร์ในวิชาชีพพยาบาล	3.95	0.79	มาก	4.33	0.72	มาก
16. การพยาบาลผู้สูงอายุ	3.93	0.68	มาก	4.40	0.77	มาก
17. การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น	3.86	0.65	มาก	4.05	0.94	มาก
18. ปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น	3.90	0.76	มาก	4.05	0.91	มาก
19. การบริหารจัดการทางคลินิก	3.83	0.73	มาก	4.17	0.76	มาก
20. ทฤษฎีการพยาบาล	3.71	0.67	มาก	3.83	0.91	มาก
16. การพยาบาลผู้สูงอายุ	3.93	0.68	มาก	4.40	0.77	มาก
17. การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น	3.86	0.65	มาก	4.05	0.94	มาก
18. ปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น	3.90	0.76	มาก	4.05	0.91	มาก
19. การบริหารจัดการทางคลินิก	3.83	0.73	มาก	4.17	0.76	มาก
20. ทฤษฎีการพยาบาล	3.71	0.67	มาก	3.83	0.91	มาก
21. การพยาบาลอนามัยชุมชน 1,2	3.67	0.79	มาก	3.50	1.04	มาก
22. ปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน	3.6	0.79	มาก	3.52	0.97	มาก
23. ปัญหาและแนวโน้มของวิชาชีพพยาบาล	3.50	0.86	มาก	3.57	0.94	มาก
24. การวิจัยทางการพยาบาล	3.38	0.85	ปานกลาง	3.31	1.00	ปานกลาง
25. เสริมประสบการณ์วิชาชีพ	3.98	0.72	มาก	4.29	0.74	มาก
รวม	3.88	0.48	มาก	4.15	0.57	มาก

ตารางที่ 5 การประเมินระดับความพึงพอใจต่อปัจจัยเกื้อหนุน

รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ความเหมาะสมของห้องเรียน	4.26	0.83	มาก
2. ความเหมาะสมของห้องปฏิบัติการ	3.62	0.76	มาก
3. ความเหมาะสมของแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ	3.82	0.80	มาก
4. สภาพห้องสมุดและตำรา	3.76	0.98	มาก
5. การบริการหอพัก	3.63	1.00	มาก
6. การบริการคอมพิวเตอร์	3.40	0.99	ปานกลาง
7. การบริการของห้องกิจกรรม	3.33	0.95	ปานกลาง
8. ห้องอาหารและร้านค้า	3.10	1.15	ปานกลาง
รวม	3.68	0.57	มาก

ตารางที่ 6 คุณภาพการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

กิจกรรม	ผู้สำเร็จการศึกษา			ผู้ร่วมงาน			ผู้บังคับบัญชา		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. การรับและการประเมินผู้ป่วย	4.15	0.67	มาก	3.70	0.58	มาก	3.54	0.59	มาก
2. การวินิจฉัยการพยาบาล	4.22	0.68	มาก	3.82	0.53	มาก	3.71	0.48	มาก
3. การวางแผนการพยาบาล	4.13	0.87	มาก	3.83	0.56	มาก	3.69	0.40	มาก
4. การดูแลรักษา	4.41	0.49	มาก	4.00	0.51	มาก	3.75	0.43	มาก
5. การส่งเสริมสุขภาพ	4.46	0.54	มาก	3.94	0.53	มาก	3.70	0.40	มาก
6. การป้องกันโรค	4.72	0.46	มากที่สุด	4.04	0.52	มาก	3.78	0.36	มาก
7. การประเมินผลการพยาบาล	4.44	0.60	มาก	3.88	0.53	มาก	3.59	0.45	มาก
8. การบริหารงาน	3.63	0.66	มาก	3.69	0.56	มาก	3.37	0.56	ปานกลาง
9. การแสดงความเป็นผู้นำ	3.94	0.79	มาก	3.76	0.60	มาก	3.44	0.59	ปานกลาง
10. ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่	4.41	0.50	มาก	4.16	0.42	มาก	3.98	0.38	มาก
11. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.47	0.51	มาก	4.16	0.45	มาก	4.00	0.44	มาก
รวม	4.27	0.62	มาก	3.91	0.53	มาก	3.67	0.46	มาก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. การประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสภาพของสังคมมีความสอดคล้องกันในระดับสูงโดยผลผลิตของหลักสูตรคือผู้สำเร็จการศึกษา ได้รับการประเมินความพึงพอใจจากผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะความมีสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง วิชาชีพ ส่วนรวมและประเทศชาติ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งโดยปกติการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพการพยาบาลในรายวิชาต่างๆ มีการกำหนดวัตถุประสงค์รายวิชาในเรื่องของการมีคุณธรรม จริยธรรมของวิชาชีพ การวัดและประเมินผลนอกเหนือจากการวัดความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติการพยาบาลแล้วยังมีการประเมินในด้านความรับผิดชอบ การเสียสละ การมีมนุษยสัมพันธ์และการแสดงออกของการมีระเบียบวินัยด้วย ส่วนความคิดเห็นที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการพยาบาลเพื่อการปฏิบัติการพยาบาล 4 มิติ ได้แก่ การส่งเสริม การป้องกันการดูแลรักษา และการป้องกันโรค เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในตนเอง ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา พบว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยการประเมินตนเองของผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนสูงกว่าผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชามีคะแนนต่ำที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากในระยะเวลาการศึกษานี้เป็นระยะเวลาเริ่มต้นทำงานในช่วง 6-8 เดือนแรก ผู้สำเร็จการศึกษายังต้องหาประสบการณ์จากการทำงานเพื่อให้เกิดความชำนาญมากขึ้น⁶⁻⁸

2. คุณภาพรายวิชาตลอดหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจ

และการนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของทุกรายวิชาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้มากแต่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนในวิชาชีพ เคมี ฟิสิกส์ เป็นการเรียนในชั้นปี 1 ภาคการศึกษาต้น ทำให้ยังไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาได้ดีพอ อาจจำเป็นต้องมีการทบทวนเนื้อหาเมื่อเข้าสู่การเรียนในชั้นพื้นฐานวิชาชีพโดยเฉพาะการเรียนในวิชาสรีรวิทยาสำหรับพยาบาล กายวิภาคศาสตร์ สำหรับพยาบาลและวิชาเภสัชวิทยาเบื้องต้น ซึ่งเป็นวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนหมวดวิชาชีพได้ทุกรายวิชาและเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการพยาบาล³

3. วิชาวิจัยทางการพยาบาล ผู้สำเร็จการศึกษามีการประเมินระดับความรู้ความเข้าใจและการนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาจบไปทำงานเป็นปีแรกยังเน้นการปรับตัวและพัฒนาตนเองด้านการปฏิบัติการพยาบาล ส่วนด้านวิชาการและการวิจัยยังมีบทบาทน้อย⁶ รวมทั้งการวิพากษ์และการนำผลการวิจัยไปใช้ยังคงน้อยเช่นกัน ดังนั้นในกระบวนการเรียนการสอนของทุกสาขาวิชา ควรสร้างบรรยากาศของการนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกคุ้นเคยต่อการอ่านวิพากษ์และนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานทุกสาขาวิชา

4. ความพึงพอใจต่อบัณฑิตจบใหม่ การศึกษาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการบริการด้าน

คอมพิวเตอร์ซึ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอน การค้นคว้าด้วยตนเอง ห้องกิจกรรม ห้องอาหารและร้านค้าที่ยังมีปริมาณไม่เพียงพอต่อการบริการ

5. คุณภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานและการแสดงความเป็นผู้นำ ผลการศึกษาพบว่าผู้บังคับบัญชาประเมินคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากพยาบาลมักได้รับการมอบหมายให้เป็นผู้บริหารระดับต้น เช่น หัวหน้าทีม หรือหัวหน้าเวร หลังมีประสบการณ์การทำงานแล้วอย่างน้อย 1 ปี แต่ในการศึกษานี้เป็นระยะเวลาทำงานได้ 6 - 8 เดือน บทบาทการบริหารงานและการแสดงความเป็นผู้นำจึงยังไม่ชัดเจน⁶⁻⁸ และทั้งนี้การเชื่อมโยงวิชาทฤษฎีกับวิชาปฏิบัติในการเรียนการสอนวิชาการบริหารจัดการทางคลินิกซึ่งเรียนในชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาฤดูร้อน กับวิชาเสริมประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งเรียนในปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ควรมีการปรับปรุงให้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ รศ.สุปราณี อัทธเสรี รองคณบดีฝ่ายแผนและพัฒนา ผศ.ทัศนียา วงษ์จันทานนท์ และอาจารย์พรปวีณ์ ชื่นใจเรื่องอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ช่วยตรวจสอบความตรงในเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คุณธนพรชัย บุญมาเสมอ ที่ช่วยเรียบเรียงต้นฉบับงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้

เอกสารอ้างอิง

- ศิริรัตน์ ปานอุทัย, อารีวรรณ กลั่นกลิ่น,อำไพ จารุวัชร พาณิชกุลและคณะ. การประเมินหลักสูตร การจัดการศึกษาและปัจจัยเกื้อหนุน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,2547.
- Posner GJ. Analyzing the Curriculum. New York: McGraw-Hill, 1992.
- ยุวดี ภาชา,สุปราณี เสนาดีสัย,แสงทอง ชีระทองคำ. การประเมินความสำเร็จของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี. รามาธิบดีสาร 2544;7:58-71.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. ความคิดและความหลงผิดเกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษา. ใน:รัชณี พลแสน, บรรณานิกการ. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. สำนักวิชา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,2543:75-87.
- กัญญา ลินทรัตน์ศิริกุล,ประภาพรรณ เขียมสุภาษิต,ปราณี สังฆะตะวรรณและคณะ. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. รายงานการวิจัย.2546.

6. อารีวรรณ กลั่นกลิ่น,ศิริรัตน์ ปานอุทัย,ศิริพร สิงหนตรและคณะ. การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,2546.
7. สุทธิพร มูลศาสตร์. การศึกษาติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ในปีการศึกษา 2534 – 2539. วารสารพยาบาลศาสตร์ 2544,50:166-8.
8. สุปราณี ชัทธิเสรี,กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล, สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์และคณะ. การประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาลศาสตร์ 2545,19:60-72.